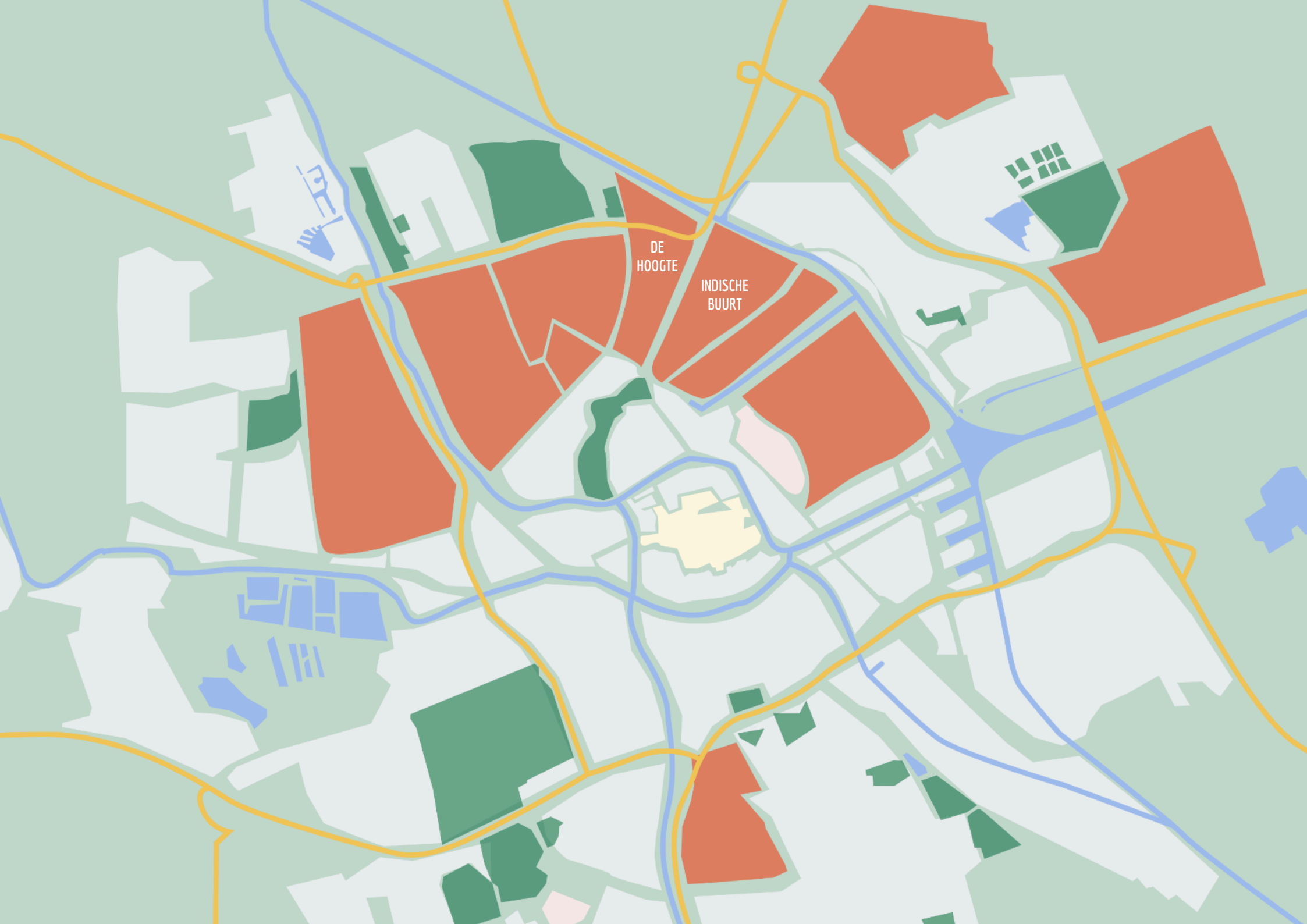

UITVOERINGSPROGRAMMA 2025-2026

WIJKVERNIEUWING

INDISCHE BUURT & DE HOOGTE

DE
HOOGTE

INDISCHE
BUURT

INHOUDSOPGAVE

WIJKVERNIEUWING OP Z'N GRONINGS	1
HET VERHAAL VAN INDISCHE BUURT & DE HOOGTE	5
DOELEN VOOR DE INDISCHE BUURT & DE HOOGTE PER THEMA	7
HOE DOEN WE DAT IN INDISCHE BUURT & DE HOOGTE?	13

1 WIJKVERNIEUWING OP Z'N GRONINGS

Een flink aantal Groningers heeft moeite om rond te komen, leeft in een onveilige buurt, woont in slechtere huizen, komt niet goed mee op school of lukt het niet om aan het werk te komen. Dit is met name het geval in de naoorlogse stempelwijken in het noordwesten (Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd) en De Wijert ten zuiden van de stad, de oudere wijken aan de noordoostkant (De Hoogte, Indische Buurt, Oosterparkwijk) en de latere uitbreidingswijken Beijum en Lewenborg. Dit zijn stuk voor stuk karaktervolle wijken met bijzondere Groningers, maar ook wijken met structureel een opeenstapeling van allerlei problematiek.

Wijkvernieuwing op z'n Gronings is een aanpak die zich richt op het creëren van sterke coalities op zowel wijk- als stadsniveau, met een focus op de thema's Wonen, Werken, Leren, Veilig Zijn en Meedoen. We formuleren en monitoren doelstellingen aan de hand van deze thema's en passen onze aanpak per wijk aan.

Wijkvernieuwing is een langdurig proces dat continu wordt aangepast aan de actuele sociale en ruimtelijke opgaven. Sinds 2018 werken we voor een aantal wijken (Selwerd, De Wijert, De Hoogte, Indische Buurt, Beijum en Lewenborg) met uitvoeringsprogramma's die elke

twee jaar worden herzien. Onze aanpak, 'Wijkvernieuwing op z'n Gronings', is gericht op een duurzame ontwikkeling in brede zin: een integrale benadering van fysieke en sociaal-maatschappelijke doelen.

Onze visie op wijkvernieuwing

Onze visie is dat gemengde wijken de basis vormen voor een gezonde, ongedeelde stad. De balans tussen kwetsbaar en weerbaar op wijk-, buurt- of straatniveau, moet meer in evenwicht komen. Het mag niet uitmaken in welke wijk je opgroeit voor de kansen die je krijgt in het leven. Een evenwichtige gemengde wijk draagt bij aan gelijkwaardiger kansen voor de wijkbewoners. Het zorgt voor versterking van draagvlak van aanwezige voorzieningen, het zorgt voor minder onderwijssegregatie, het heeft een positief effect op de veiligheid en draagt bij aan het imago van de buurt. In gemengde veerkrachtige wijken komen bewoners elkaar tegen, is er meer wederzijds begrip en kijken bewoners naar elkaar om. Dit is het cement van een samenleving, en versterkt eigen kracht en regie.

Onze aanpak: Wijkvernieuwing op z'n Gronings

Vooraf in de noordelijke wijken van de stad wordt de ongelijkheid, de kloof en het gebrek aan

evenwicht gevoeld. We werken samen met bewoners en partners om de draagkracht van wijken te verbeteren en de weerbaarheid van bewoners te stimuleren. Onze aanpak omvat fysieke, sociale en veiligheidsinterventies, met een focus op het verbeteren van wonen en de woonomgeving.

In het huidige coalitieakkoord hebben we afgesproken de wijkvernieuwing te intensiveren door structurele middelen beschikbaar te stellen, de wijkvernieuwing uit te breiden naar nieuwe wijken zoals Vinkhuizen, en meer aandacht te besteden aan de noordelijke wijken.

Maatschappelijke Coalitie Groningen-Noord

De Maatschappelijke Coalitie Groningen-Noord is in de zomer van 2023 opgericht om samen met bewoners, woningcorporaties, politie, onderwijs, welzijnsorganisaties en andere partners de leefbaarheid en veiligheid in de noordelijke wijken te verbeteren. Per half november 2024 is hiervoor ook een programmadirecteur aangesteld. Dit is onze gezamenlijke ambitie:

"We zorgen ervoor dat bewoners meedoen en kinderen met liefdevolle aandacht opgroeien. Dat zij ervan uit moeten kunnen gaan dat zij

ondersteund worden door de hele gemeenschap. En als dat nodig is ook door maatschappelijke partners met onverdeelde aandacht en hun beste mensen. We zorgen ervoor dat mensen voor zichzelf kunnen zorgen: dat doet je door óf te leren, óf te werken. Daarvoor is nodig dat bewoners een goede passende woning hebben in een prettige buurt, waar je sociaal verbonden bent, naar je burens omkijkt en waar je veilig bent, thuis en op straat.”

Daarom hebben we onze doelstellingen herijkt op vijf thema's: Wonen, Werken, Leren, Veilig Zijn en Meedoen. Deze thema's vormen de basis voor onze wijkvernieuwingsaanpak en worden gemonitord met bijpassende indicatoren.

DOELEN PER THEMA

WONEN

- Meer inwoners hebben een passende en betaalbare woning;
- De woningvoorraad is kwalitatief beter met meer duurzame, energiezuinige woningen;
- De omgeving en voorzieningen in wijken sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners.

WERKEN

- Meer inwoners hebben een betaalde baan;
- Meer inwoners hebben een eigen, voldoende en stabiel inkomen;
- Minder bewoners hebben problematische schulden die de eigen regie in de weg staan.

LEREN

- Minder kinderen en jongeren hebben leer- en ontwikkelingsachterstanden;
- Meer kinderen en jongeren leren op een manier die pas en waarmee ze vooruitkomen;
- Meer jongeren hebben een passende startkwalificatie en stromen in op de arbeidsmarkt.

VEILIG ZIJN

- Meer bewoners voelen zich veilig;
- Er is minder overlast- even, ondermijnend en crimineel gedrag;
- Kwetsbare bewoners worden weerbaar en beschermd tegen ongewenst gedrag en criminaliteit.

MEEDOEN

- Meer inwoners hebben regie over het eigen leven en kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als dat nodig is;
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen;
- Meer inwoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt en kunnen meedoen aan de ontwikkeling in hun buurt;
- Meer inwoners hebben meer vertrouwen in de lokale overheid en maatschappelijke instanties en voelen zich gehoord en gezien.

ANALYSE

Voor een integrale aanpak zijn stevige onderbouwingen nodig. We gebruiken analyses van bevolkingssamenstelling, woningvoorraad en woonomgeving, aangevuld met informatie uit onze tweejaarlijkse enquêtes, onze wijkkompassen en gebiedsanalyses. Veiligheidseffectrapportages koppelen daarnaast de sociale veiligheid aan fysieke ingrepen en worden ook meegenomen in de analyse. Voor Selwerd en De Wijert is er reeds een VER uitgevoerd. Voor Selwerd zijn adviezen ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid met de ketenpartners besproken.

Wonen

De wijkvernieuwingswijken bestaan voor de helft uit corporatiewoningen. Het woningbestand is relatief eenzijdig, waardoor het voor bewoners moeilijker is om in hun eigen wijk te blijven wonen. In een aantal wijken (Beijum, Lewenborg en De Wijert) is de verwachting dat de vergrijzing een stuk hoger dan gemiddeld wordt en daarmee groeit de behoefte naar zorg en een aangepaste leefomgeving. Daarnaast zijn op veel plekken tekenen van verloedering die de wijken minder aantrekkelijk maken, zoals vernielingen, bekladdingen en rommel op straat. Tegelijkertijd zien we dat ruimtelijke inspanningen ervoor hebben gezorgd dat mensen in toenemende mate tevreden zijn met de voortuitgang van hun woonomgeving, met name in Selwerd. Door verduurzaming hebben bovendien steeds meer huizen in Selwerd een hoog energielabel, voor De Wijert, Selwerd en Indische buurt is hier nog een grote inspanning nodig.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Tevredenheid (%)	10%	21%	14%	13%	13%	13%	14%	15%
Lage energielabels (%)	18%	33%	16%	28%	12%	12%	34%	18%
Verloedering (score)	5,1	4,6	4,9	4,4	5,3	5,4	4,3	3,6

Werken

In de wijkvernieuwingswijken leven veel mensen in armoede. Rond een kwart van alle huishoudens heeft een inkomen rond het sociaal minimum. Daarbij komt dat relatief veel mensen in deze wijken moeite hebben om maandelijks rond te komen: boodschappen die duurder worden en stijgende energieprijzen komen hier het hardste aan, ook omdat veel huizen slecht geïsoleerd zijn. Bovendien zijn er veel mensen die het niet lukt om aan het werk te komen, en is de werkloosheid onder jongeren relatief groot.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Minimahuishoudens (%)	24%	25%	31%	29%	21%	18%	19%	12%
Werkloosheid (%)	13%	13%	19%	15%	15%	12%	12%	7%
Moeite met rondkomen (%)	16%	17%	26%	24%	16%	14%	13%	14%

Leren

In de wijkvernieuwingswijken groeien veel kinderen op in een arm gezin, met name in Selwerd, Beijum-Oost, De Hoogte en Indische buurt. Vanwege de situatie thuis en achterstanden in de omgeving hebben veel kinderen in de basisschoolleeftijd daarbij een verhoogd risico om onderwijsachterstanden op te lopen. Dat een ongunstige startpositie invloed heeft op de verdere ontwikkeling en kansen in het leven, blijkt uit het grote aantal jongeren zonder een startkwalificatie. In Beijum en Lewenborg is rond een kwart van de jongeren tussen de 18 en 27 jaar niet in het bezit van een basisdiploma (minimaal havo, vwo of mbo (niveau 2 of hoger)).

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Kinderen in armoede (%)	24%	32%	40%	29%	15%	17%	22%	6%
Risico op leerachterstand (%)	16%	17%	26%	24%	16%	14%	13%	5%
Geen startkwalificatie (%)	13%	10%	14%	10%	21%	28%	9%	5%

Veilig Zijn

In de wijkvernieuwingswijken voelen mensen zich vaker onveilig. Hoewel die beleving niet altijd hoeft te betekenen dat er werkelijk sprake is van gevaar, is wel bekend dat (drugs)criminaliteit steeds meer voet aan de grond krijgt in kwetsbare wijken. In combinatie met de heersende armoede, is het risico dat jongeren het verkeerde pad op gaan daar dan ook groter. Mensen in wijkvernieuwingswijken ervaren daarnaast vaker overlast van groepen jongeren en omwonenden. In algemene zin is de meldingsbereidheid laag in straten en buurten waar bewoners het moeilijk hebben. Dat is een extra reden om nog zichtbaarder te zijn voor bewoners en samen op te treden tegen criminaliteit en overlast. De Wijert is op dit thema minder kwetsbaar.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Onveiligheid (%)	34%	36%	35%	31%	25%	20%	17%	17%
Risico jonge aanwas (%)	7%	5%	11%	6%	10%	8%	6%	4%
Overlast (score)	5,2	4,4	5	4,9	4,4	4	3,9	3,7

Meedoen

Door die opeenstapeling van problematiek haken steeds meer mensen af. De eenzaamheid neemt toe, bewoners verliezen hun betrokkenheid bij de buurt en helaas steeds vaker ook het vertrouwen in de overheid en aanverwante instellingen. Daarnaast is het zo dat mensen in de wijkvernieuwings-wijken vaker geestelijke of lichamelijke gezondheidsproblemen hebben, die deelname aan de samenleving belemmeren.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Fenzaamheid (%)	30%	33%	38%	34%	26%	24%	27%	26%
Actief betrokken (%)	22%	19%	17%	22%	27%	24%	17%	25%
Wantrouwen (%)	28%	26%	17%	18%	22%	23%	24%	14%

LEESWIJZER

Met de verschillende uitvoeringsprogramma's hebben we aandacht voor bovenstaande thema's en doelen en proberen we de gemeentelijke projecten in de wijk te coördineren

We nemen zoveel mogelijk de actielijnen uit het uitvoeringsprogramma van de Maatschappelijke Coalitie over, zodat duidelijk is onder welk thema deze interventies plaatsvinden. Daar waar gewerkt wordt met ander actielijnen - zoals in Beijum en Lewenborg, die immers niet onder het NPLV vallen, maar onder het Nationaal Programma Groningen (NPG) - worden deze ook onder een (of meer) van de vijf thema's uit het NPLV geplaatst.

Onder de actielijnen worden de projecten en interventies genoemd die we in de betreffende wijk(en) gaan uitvoeren in 2025 en 2026. We continueren succesvolle interventies en betrekken meer partijen uit de Maatschappelijke Coalitie bij de voorbereiding en uitvoering van deze interventies.

2 HET VERHAAL VAN INDISCHE BUURT & DE HOOGTE

De Indische buurt en De Hoogte, twee wijken ten noorden van het centrum, krijgen al sinds de jaren negentig extra aandacht. Eerst in de vorm van onderwijsstimuleringswijken, krachtwijken en Vogelaarwijken en sinds 2018 als wijkvernieuwingswijken. We beginnen dus niet bij nul.

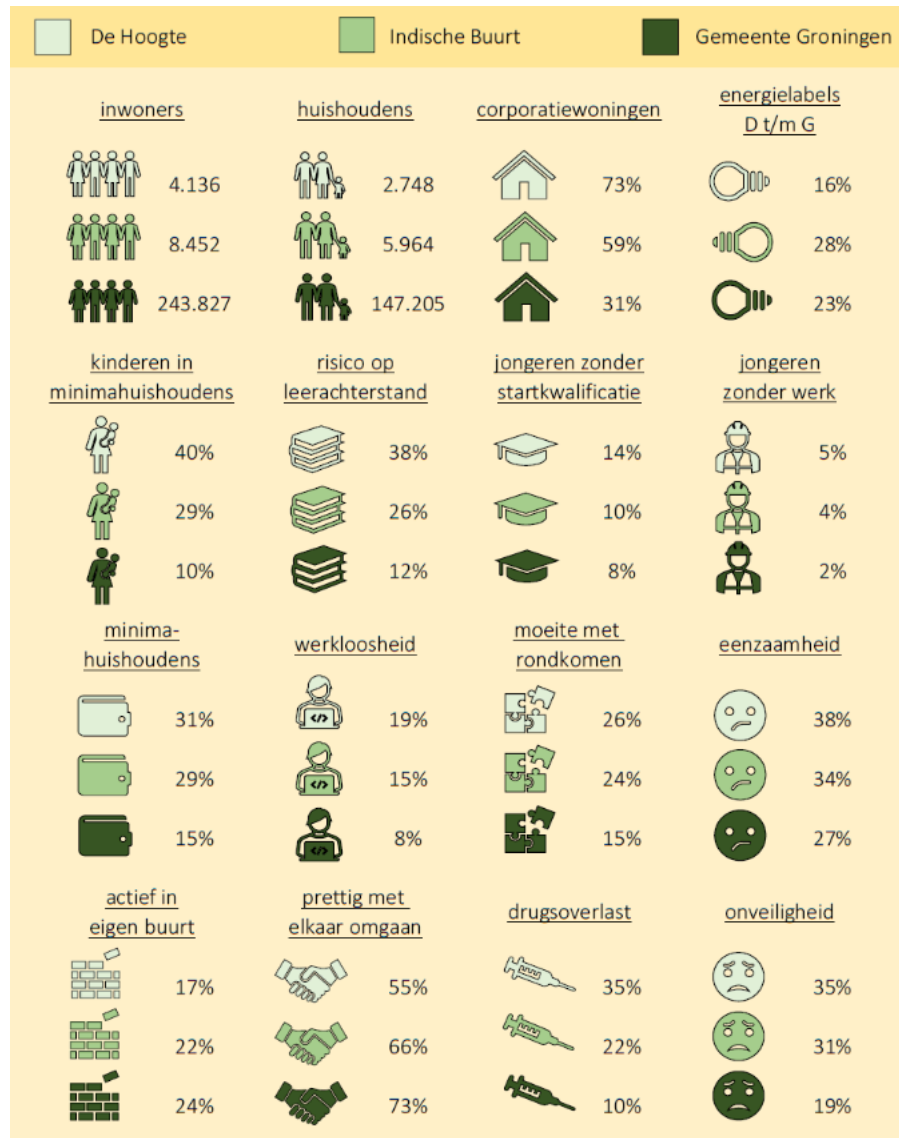
De Indische buurt is een oude centraal gelegen, groene en levendige volksbuurt met architectuur en cultuurhistorische waarde (zoals Amsterdamse en Delftse Schoolstijl). De wijk ligt tussen de Bedumerweg en de Korreweg. Samen met de Professorenbuurt wordt dit gebied ook wel de Korrewegwijk genoemd. De Indische buurt heeft veel voorzieningen. Al sinds de begin jaren van de twintigste eeuw is er veel gebouwd door corporaties. Begin 2000 heeft een grootschalige fysieke wijkvernieuwing plaatsgevonden. Door de jaren heen is corporatiebezit gerenoveerd, samengevoegd of verkocht. We zien en horen dat veel bewoners een stapeling van problematiek hebben, daar heeft de eerdere sociale wijkvernieuwing te weinig het verschil kunnen maken. Er is een hoge doorstroming van inwoners, deels door het hoog aantal studenten dat in deze wijk woont (ongeveer 1/3 van de bewoners), maar ook omdat bewoners weggaan als het beter met ze gaat.

De Hoogte bestaat uit de Selwerderwijken met veel portiekwoningen, Tuindorp De Hoogte en het nieuwe gedeelte Cortingborg. De wijk heeft door haar vroege bouw een eigen karakter en een hoge cultuurhistorische waarde. De Hoogte ligt ingeklemd tussen het spoor, de ringweg en de Bedumerweg. Een groot deel van de woningen is in bezit van corporaties, zo'n 73%. In De Hoogte wonen ruim 4.000 inwoners. Er wonen niet zoveel studenten als in de Indische buurt, maar wel veel jongeren (22,4%) en zo'n 620 kinderen (15%). Door de vele relatief lage sociale huur, zien we ook een clustering van kwetsbare bewoners die zorgen voor een toenemende hulp- en zorgvraag. De Hoogte is geen evenwichtige gemengde wijk waar gelijkwaardige kansen voor wijkbewoners aanwezig zijn. Er zijn weinig voorzieningen, er is geen basisschool, bewoners moeten voor veel dingen de wijk uit naar bijvoorbeeld Selwerd of de Korrewegwijk. De wijk heeft geen positief imago. Voor gemengde en veerkrachtige wijken heb je plekken nodig waar bewoners elkaar treffen. Als dat niet op het schoolplein of de buurtwinkel gebeurt, hoe dan wel?

Als er één wijk is waar we de ambities waar willen maken dan is het in De Hoogte. Ondanks extra inzet blijven de verschillen met de andere wijken en dorpen in de gemeente groot. Er is een fragiel

sociaal weefsel, er zijn veel verhuisbewegingen, bewoners leven teruggetrokken vanwege een stapeling van problemen. Hoewel beide wijken een goede ruimtelijke infrastructuur hebben, met grote cultuurhistorische waarde, moeten we er voor zorgen dat bewoners zich in de wijk en in hun woning warm en veilig thuis voelen. De grootste opgave is om de grote groep kinderen en jongeren een betere toekomst te bieden als ze volwassen zijn geworden. We moeten samen werken aan het sociaal cement van de wijken en de stapeling van problemen verminderen. Zodat bewoners zich weer betrokken voelen bij de buurt en samen zorgen voor een veilige en aantrekkelijke woonomgeving.

3 OPGAVEN EN DOELEN VOOR INDISCHE BUURT & DE HOOGTE PER THEMA

WONEN

In de Indische buurt en De Hoogte is een groot deel van de woningen in bezit van corporaties. Zo'n 73% in De Hoogte, en in de Indische buurt is dat de laatste tien jaar gedaald naar zo'n 60%. Veel van de verkochte woningen zijn nu particuliere huur, grotendeels bewoond door de grote studentenpopulatie in deze buurt. Veel meer dan gemiddeld geven bewoners aan ontevreden te zijn over hun woning, veel mensen (tot aan de helft in De Hoogte) geven aan een verhuiscwens te hebben.

De Huismeesters is de corporatie met het meeste bezit in De Hoogte. Een groot deel van de woningen hebben al woningverbetering gehad, te zien aan het percentage gunstige energielabels (84% A t/m C). In De Hoogte zijn relatief veel eenpersoonshuishoudens in de leeftijd 28-64 jaar, mensen met een niet-westerse migratieachtergrond en eenoudergezinnen. Er zijn 2.590 woningen in De Hoogte, waarvan 20% grondgebonden en 80% gestapelde bouw. Circa 90% zijn huurwoningen en ca. 10% zijn koopwoningen. In de wijk zijn relatief grote hoeveelheden goedkopere sociale huurwoningen aanwezig. Het streven voor De Hoogte is het afnemen van het sociale segment richting 50%-60%, zodat er ruimte komt voor betaalbare koop en middenhuur.

In de Indische buurt is de woningvoorraad vrij monotoon (in prijssegment, oppervlakte en eigendom) en de WOZ-waarde is relatief laag. Door de jaren heen is corporatiebezit gerenoveerd, samengevoegd of verkocht. Hierdoor is een deel van de woningvoorraad al verbeterd. Variatie is het sleutelwoord voor de Indische buurt, om zo tot een meer gezonde en

gemengde wijk te komen. Een kwaliteitsimpuls is belangrijk, in zowel de bestaande voorraad als in de realisatie van de nieuwbouw. De hoge doorstroming van inwoners doordat bewoners weggaan als het beter met ze gaat, moeten we wijzigen naar doorstroming naar een betere woning in de eigen buurt. Beide wijken hebben een hoge woningdichtheid. Extra bijbouwen is daarom uitdagend, want het moet ook binnen het stedenbouwkundig en cultuurhistorisch karakter van de wijken passen. Belangrijk om af te vragen is in hoeverre het verdichten meerwaarde biedt aan de leefbaarheid van de wijk. Het is van belang dat er andere woningen (middenhuur en goedkope koop) worden toegevoegd.

Over de openbare ruimte zijn bewoners van de Indische buurt gemiddeld tevreden. Over het onderhoud van het openbaar groen zijn veel bewoners tevreden. De Hoogte scoort onder het gemeentelijk gemiddelde. Met name het onderhoud scoort ongunstig. De buurt ziet er minder schoon uit dan gemiddeld in de gemeente, zowel objectief als naar de mening van de bewoners. Zij zien ook vaker sporen van verloedering.

Het ontsluiten van de wijk en het realiseren van een aantal basisvoorzieningen is een belangrijke opgave voor de toekomst van De Hoogte. Objectief gezien is de afstand tot de meeste voorzieningen gemiddeld, maar door de ligging tussen het spoor en de brede Bedumerweg is het

een wijk zonder voorzieningen. Het gemis van een basisschool wordt sterk gevoeld in de wijk. In de Indische buurt is men buitengewoon tevreden over ontmoetingsfuncties in de buurt, maar zeer ontevreden over sportvoorzieningen.

We streven naar een gevarieerder woningaanbod, met een meer diverse bevolkingssamenstelling. Dit betekent minder en betere sociale huurwoningen, meer koopwoningen en vrije huur, zodat bewoners een langere wooncarrière binnen de wijk kunnen hebben. Passend bij de architectuur van de wijk streven we naar een kwaliteitsimpuls, zowel voor bestaande woningen als voor nieuwbouw. Ook moet de woningvoorraad worden aangepast op de toenemende vergrijzing.

WERKEN

In de Indische buurt heeft 24% van de bewoners moeite met rondkomen, 15% van de bewoners is werkloos en zo'n 29% van de bewoners heeft een minimahuishouden. In De Hoogte heeft 26% van de bewoners moeite met rondkomen, 19% van de bewoners is werkloos en zo'n 31% van de bewoners heeft een minimahuishouden. Concreet gaat dit over 1630 (990 en 640) bewoners die niet werken. Beide wijken scoren op dit gebied ver onder het gemeentelijk gemiddelde. Veel mensen krijgen een uitkering via de Participatiewet. Het aantal mensen dat al langer dan vijf jaar een uitkering krijgt ligt hoog.

Door de vele relatief lage sociale huur, zien we ook een clustering van kwetsbare bewoners die zorgen voor een toenemende hulp- en zorgvraag. Oftewel: het gaat met een deel van de bewoners niet goed op economisch vlak, wat vaak ook raakvlakken heeft met het sociaal leven van de bewoners. We zien en horen dat veel bewoners een stapeling van problematiek hebben, daar heeft de eerdere sociale wijkvernieuwing te weinig het verschil kunnen maken.

We hebben de ambitie dat meer inwoners een betaalde baan en daarmee een eigen stabiel inkomen verkrijgen óf mee kunnen doen op een andere betekenisvolle manier. Een plek nabij in de wijk om te kunnen leren en werken is daarvoor van groot belang. De drempel om een stap te maken wordt daarmee verlaagd.

We leiden bewoners, indien mogelijk, naar opleiding, vrijwilligerswerk of betaald werk. Daarbij worden zogeheten 'boegbeelden' ingezet. Door samenwerking in de wijk willen we de participatiemogelijkheden in de wijk te vergroten.

Bewoners met problematische schulden gaan we helpen door interventies, samen met de entree van WIJ. We sluiten aan bij de ambities van onderwijsinstellingen om studenten (jong en oud) onderwijs- en praktijkervaring in de eigen wijk te laten opdoen. Daarbij willen we ook dat statushouders hun talenten en kwaliteiten kunnen inzetten.

LEREN

In de Indische buurt en De Hoogte wonen veel kinderen. In de Indische buurt wonen bijna 1000 kinderen/jongeren (11,3%). In De Hoogte wonen 927 jongeren (22,4%) en zo'n 620 kinderen (15%). Van de 400 kinderen tussen de 0 en 3 jaar in De Hoogte en de Indische buurt leven meer dan 300 kinderen in een kwetsbare thuissituatie. Dit kan leiden tot een ontwikkelachterstand, die moeilijk in te halen is bij de start op de basisschool. Kinderen die in de Indische buurt en De Hoogte wonen, groeien vaker op in armoede (29% en 40%) en hebben een grote risico op leerachterstand (26% en 38%). Deze twee wijken kennen binnen onze gemeente de grootste opgave voor het opgroeien van kinderen. Hierdoor zijn de kansen om je te ontwikkelen als kind en de toekomst te krijgen die je verdient kleiner dan in een gemiddelde Groningse wijk. Door te investeren in de toekomst van onze jonge wijkbewoners willen we hun optimale kansen geven. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren opgroeien in een gezonde, sociale en veilige leer- en leefomgeving. Daarvoor is het van belang te zorgen voor een doorgaande leer- en ontwikkellijn.

We willen de toegang tot een kansrijke ontwikkeling vergroten voor kinderen en hun gezin en omgeving. We zetten daarbij een groot aantal ondersteunende maatregelen in. Dit doen we thuis, vanuit het Consultatiebureau, de Huiskamers, de Kinderopvang, school en de speelplekken in de wijk. Elk kind wordt gezien en krijgt de ruimte om zijn of haar talenten te ontwikkelen. De doorgaande lijn tussen VVE, kinderopvang, basisonderwijs en middelbaar onderwijs is daarbij van groot belang. We bouwen aan een langdurige samenwerking met bewoners, ondernemers, het onderwijs en professionele ondersteuners.

VEILIG ZIJN

Op het gebied van veiligheid zien we veel problematiek in beide wijken. De Hoogte scoort na de binnenstad het slechtst op dit thema. Er zijn veel meldingen van overlast. Een derde van de bewoners voelt zich onveilig in de eigen wijk. Het aantal mensen dat zegt zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt was gemeentelijk 19%. In de Indische buurt ligt dit percentage substantieel hoger met 31% in 2022 (34% in 2018). In De Hoogte zien we ook hoge percentages. In 2018 was het percentage 29%, in 2020 39% en in 2022 is er weer een lichte afname naar 35%. Beide wijken scoren wat betreft veiligheid onder het gemeentelijk gemiddelde. Hoewel het aantal aangiften van geweld gemiddeld is, hebben relatief veel bewoners het idee dat dreiging en geweld vaak voorkomen in de buurt. Ook in beide

wijken is de beleving dat diefstal, beschadiging en inbraak vaak voorkomen. Maar in de Indische buurt is het aantal aangiften van diefstal, beschadiging en inbraak laag. Dit suggereert dat bewoners minder (vaak) aangifte doen. In De Hoogte ondersteunen de aantallen aangiften het beeld van bewoners juist.

Een belangrijk element voor de leefbaarheid van de wijk is overlast. De ervaring leert dat er een aantal straten is waar de leefbaarheid onder druk staat. Eén van de oorzaken hiervan is de hoge mate van geconcentreerde problematiek binnen een relatief klein gebied. Dit zien we met name in de Selwerderwijken in De Hoogte. Er is sprake van meervoudige problematiek achter de voordeur, weinig vertrouwen in gevestigde (overheids)organisaties, slechte woningkwaliteit, een gebrek aan sociale samenhang, langdurige

afhankelijkheid van bijstand en zorgindicaties die worden uitgevoerd door verschillende zorgaanbieders. Het effect is een gebrek aan samenhang tussen de bewoners en het ervaren van een onprettige en onveilige woonomgeving. Er komen relatief veel meldingen van woonoverlast, dit gaat over burens, omwonenden, jongeren, geluids- en drugsoverlast. Dit is de laatste jaren flink gestegen. En het gaat met name over omwonenden, geluid en in het bijzonder drugs-overlast.

Een positieve ontwikkeling is dat in de laatste jaren, met name in De Hoogte, de overlast door jongeren heel sterk is afgenomen. In beide wijken schommelt het nu rond het gemeentelijk gemiddelde.

We streven naar veerkrachtige straten en wijken, waar een diverse samengestelde groep wijkbewoners op een prettige manier naast elkaar kan wonen en leven. Dit betekent dat er extra aandacht uitgaat naar nieuwe bewoners in een vrijkomende woning. We pakken veiligheidsproblemen aan door snel te reageren op signalen, regelmatig aanwezig te zijn in wijken en zichtbaar te zijn voor bewoners. We werken samen met inwoners werken aan versterken van (woon)overlastbestrijding.

MEEDOEN

We weten dat het vertrouwen in de overheid laag is. Een derde van de inwoners heeft maar vertrouwen in de overheid. Als het vertrouwen in de overheid laag is, is het belangrijk om meer als één gemeente naar voren te treden. Dat lukt alleen als je daadwerkelijk samenkomt en samen optrekt in de wijken. De inzet met Mooie Wijken werpt daarom zijn vruchten af, want het vertrouwen in de overheid is een stuk beter ten opzichte van andere wijkvernieuwingswijken en het gemeentelijk gemiddelde.

Een klein deel van de bewoners is actief in eigen buurt (22% en 17%) en iets meer dan de helft van de bewoners (66% en 55%) vindt dat er prettig met elkaar wordt omgegaan in de buurt. In het bijzonder vallen lage scores op bij de sociale samenhang die de bewoners ervaren. De Hoogte scoort op alle indicatoren nog slechter dan de Indische buurt. Weinig mensen vinden dat ze in een prettige buurt wonen en voelen zich thuis bij de buurtgenoten. Het versterken van gemeenschapszin in de wijken is van groot belang. Je thuis voelen in de wijk, herkent en gezien worden. Dat nodigt uit om een bijdrage te leveren aan een wijk waar het prettig wonen en leven is. Aandacht voor deze thema's is van belang, op het gebied van samen leven scoren De Hoogte en de Indische buurt ver onder het gemeentelijk gemiddelde.

We zetten in op het versterken van de onderlinge verbondenheid in de wijken, zodat bewoners naar elkaar omkijken en informele steun aan elkaar bieden. We willen dat iedereen in de Indische buurt en De Hoogte, ongeacht leeftijd, achtergrond of financiële situatie mee kan doen. De uiteenlopende wijkpartners doen hun best om ervoor te zorgen dat er voor ieder wat wils is.

4 DIT GAAN WE DOEN IN 2025/2026 IN DE INDISCHE BUURT & DE HOOGTE

Al vanaf 2018 werken we aan wijkvernieuwing aan de hand van een drietal actielijnen: **Prettig & veilig samenleven, Kansen voor kinderen en Maatschappelijk meedoen.** Met de komst van het **Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)** voor Groningen-Noord zijn er nieuwe actielijnen gekomen die bijdragen aan vijf thema's: **wonen, werken, leren, veilig zijn en meedoen.** In dit uitvoeringsprogramma gaan we uit van deze vijf thema's en hebben we onze projecten in de Indische buurt en De Hoogte herschikt naar nieuwe actielijnen. **Mooie Wijken** is zowel de titel van de wijkvernieuwingsaanpak, als het platform waar bewoners en wijkwerkers samenkomen. Met maandelijkse netwerklunches, wijkkranten en nieuwsbrieven informeren we elkaar en de wijk over wat er gebeurt in De Hoogte en Indische buurt.

WONEN

Actielijn Ongedeelde wijk

Aanpak Nieuw-Indische buurt

Zowel de gemeente Groningen als de woningbouwcorporaties (Lefier, De Huismeesters en Patrimonium) zien in de Indische buurt kansen om de leefbaarheid van de buurt op de langere termijn te waarborgen en om inwoners dezelfde kansen te bieden als in de rest van de gemeente. Met de

herontwikkeling van de Nieuw-Indische buurt staat er veel te gebeuren voor de komende jaren. Alleen met deze ingrepen zien wij de kans om daadwerkelijk de cijfers om te buigen. Vóór de zomer van 2024 hebben gemeente en de drie eerder genoemde woningcorporaties gezamenlijk een intentieovereenkomst ondertekend. Met deze overeenkomst staan we voor een gezamenlijk doel: het creëren van een gemengde ongedeelde wijk. De beschikbaarheid van extra geld van het Rijk biedt nu de mogelijkheid om flink te investeren in de woon- en leefkwaliteit. We beginnen in de Nieuw-Indische buurt, die fungeert als motor voor de wijkvernieuwing van de hele buurt. In 2024 zijn we gestart met het maken van een stedenbouwkundig raamwerk. In 2025 werken we aan een verdere uitwerking van dit raamwerk. Dit doen we in samenwerking met inwoners, woningcorporaties en organisaties die in de wijk actief zijn.

Herstructurering Selwerderwijken

De buurt bestaat grotendeels uit sociale woningbouw, met in de Selwerderwijken zelfs 93% sociale huurwoningen, waarvan het merendeel eigendom is van De Huismeesters. De woningvoorraad is verouderd en eenzijdig, maar bevat op bepaalde plekken waardevolle cultuurhistorische elementen. De wijk kampt met concentraties van grote sociale problematiek, en het doel is om deze neerwaartse spiraal te doorbreken. De Huismeesters onderzoekt mogelijkheden voor sloop-nieuwbouw van een deel van hun bezit in de wijk, wat kansen biedt om de wijk te versterken.

Daarnaast is De Huismeesters in 2022 aan de slag gegaan met het verduurzamen en verbeteren van de bestaande woningen. Alle woningen die binnen dit project vallen, krijgen energielabel A. We streven naar een wijk met een gevarieerdere woningvoorraad, wat weer leidt tot meer diversiteit onder de bewoners.

In 2025 wordt verder gewerkt aan de planontwikkeling van de Asingastraat en de Borgwal. Naast nieuwbouw wordt ook de herinrichting van de openbare ruimte rondom de Asingastraat, Borgwal en de voormalige Bouwmanlocatie aan de Van Oldenbarneveltlaan voorbereid.

Actielijn Aantrekkelijke woonomgeving

Herwinnen openbare ruimte

De komende jaren brengen we veranderingen aan in de openbare ruimte om De Hoogte en de Indische buurt groener, diverser, veiliger en toegankelijker te maken. Ons doel is de openbare ruimte in de wijken meer onderdeel te maken van de leefruimte. De openbare ruimte wordt daarmee een plek om te vertoeven, te spelen en te ontmoeten. Voor ouderen komen er plekken om even te pauzeren, zodat ze langer zelfstandig naar bijvoorbeeld de supermarkt kunnen gaan. Daarnaast wordt de openbare ruimte klimaatadaptief ingericht, dus beter bestand tegen extreme droogte, hitte of veel neerslag. Daarbij hebben we ook aandacht voor biodiversiteit en sociale veiligheid.

De Bedumerweg; groen en verbindend

De Bedumerweg, een belangrijke verkeersader die de binnenstad met de ringweg verbindt, is grotendeels een brede, zesbaansweg waar de auto domineert. Er zijn dringende verbeteringen nodig aan de Bedumerweg. De oversteekbaarheid laat te wensen over, er is een negatief effect op de gezondheid voor bewoners, er is een hoog risico op wateroverlast bij extreme neerslag, het vele asfalt leidt tot extra opwarming en hittestress op de plekken waar de schaduw van bomen ontbreekt en bewoners uit De Hoogte ervaren veel verkeersoverlast en maken weinig gebruik van de algemene voorzieningen in de Indische buurt. In 2025 beginnen we met de voorbereiding van de herinrichting van de Bedumerweg.

Spoorgroen De Hoogte

Spoorgroen is een park dat bijdraagt aan de sociale samenhang en gezondheid (voeding, bewegen en mentaal) van de wijkbewoners. Het wordt een aantrekkelijke groenstrook waar kinderen, jongeren, hun ouders, verzorgers, opa's en oma's elkaar kunnen ontmoeten, samen actief kunnen zijn en zo laagdrempelig kennis maken met gezond opgroeien. Dit project wordt gerealiseerd in samenwerking met verschillende partners uit de wijk De Hoogte. Dit plan is met inwoners van De Hoogte tot stand gekomen. De aanbesteding is in 2024 afgerond en we starten begin 2025 met de uitvoering.

Molukkenplantsoen

Het Molukkenplantsoen, gelegen in de Indische buurt, is bedoeld als het groene hart van de wijk, een plek waar mensen kunnen sporten, spelen en elkaar ontmoeten. Hoewel het Molukkenplantsoen hiervoor is ingericht, functioneert het nog niet optimaal en niet voor iedereen even goed. Bovendien komen in en rond het Molukkenplantsoen verschillende stedelijke en wijkgerichte vraagstukken samen, waaronder klimaat, verkeer, groenbeheer en veiligheid. Om te zorgen dat het park beter aansluit bij de huidige en toekomstige wensen van de wijkbewoners is er een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd in samenwerking met de bewoners en basisschool het Karrepad. In 2024 zijn we gestart met de werkzaamheden en in 2025 ronden we dit af.

Floresstraat

Eén van de straten waar we leefkwaliteit willen verbeteren en de dominantie van het autoverkeer willen beperken, is de Floresstraat. We gaan in 2025 de riolering in de Floresstraat vervangen. Daarnaast hebben wij de opgave om te werken aan klimaatbestendigheid. In de Floresstraat, Soendastraat en Javalaan gaat dat vooral om regenwateropvang. Vanuit de wijkvernieuwing ligt de wens om van de Floresstraat weer een sociaal hart te maken. In 2024 hebben we gewerkt, in nauwe samenwerking met inwoners en organisaties uit de wijk, aan een ontwerp voor de Florestraat en omgeving. Inmiddels is er al gestart bij de Javalaan. In het eerste kwartaal van 2025 starten de werkzaamheden in de Floresstraat.

Fietsstraat Korreweg

Met dagelijks bijna 16.000 fietsers is de Korreweg één van de drukste fietsroutes van onze gemeente. De huidige fietspaden kunnen de grote stroom fietsers echter nauwelijks verwerken. Dit, in combinatie met steeds grotere en snellere fietsen, zorgt vaker voor frustratie en een gevoel van onveiligheid. Daarnaast zijn de punten waar fiets- en autostromen elkaar kruisen bekende verkeersveiligheidsknelpunten, bijvoorbeeld ter hoogte van de Gerrit Krolbrug, het kruispunt Oosterhamriklaan, de rotonde J.C. Kapteynlaan en het kruispunt Rodeweg/Nieuwe Ebbingestraat. De herinrichting van de Korreweg tot fietsstraat hangt nauw samen met de vervanging van de Gerrit Krolbrug. Het beperkte aantal motorvoertuigen op de Korreweg, vanwege de afsluiting van de Gerrit Krolbrug, biedt nu een goede kans om dit te realiseren. De herinrichting sluit in het zuiden goed aan op de vernieuwing van het Boterdiep en de plannen om de Nieuwe en Oude Ebbingestraat op termijn fietsvriendelijker en voetgangersvriendelijker te maken. Het definitief ontwerp is in 2024 vastgesteld. In 2025 worden de voorbereidingen van de fietsstraat Korreweg gestart. De uitvoering start in het derde kwartaal van 2025.

Verkenning locatie voormalige Boumanlocatie

Het gebouw is eigendom van de gemeente Groningen, maar de toekomst ervan is nog onzeker. De gemeente heeft inmiddels een ruimtelijke en cultuurhistorische verkenning uitgevoerd om de mogelijkheden voor renovatie, verduurzaming, herbestemming en ontwikkelpotentie te

onderzoeken. Deze verkenning biedt een solide basis voor het nemen van een besluit over de toekomst van het gebouw. Het doel is om het gebouw toegankelijk te maken voor alle bewoners van de wijk. Op basis van deze verkenning is besloten de volgende fase in te gaan. Dit houdt in dat we concreet gaan kijken naar de invulling van de locatie, het ontwerpen van plannen en het opstellen van een business case om de financiële haalbaarheid te bepalen. Dit proces verloopt via participatie, waarbij inwoners en andere stakeholders betrokken worden bij de toekomstige functie van het pand. In 2025 wordt er gestart met de participatie rondom dit pand en het streven is om voor de zomer van 2025 een definitief plan te hebben. Op basis van de uitkomsten kan het pand verkocht worden of per 1 januari 2026 worden verbouwd.

Veiligheidseffectrapportage

In 2024 hebben we een Veiligheidseffectrapportage (VER) uitgevoerd. Hiermee brengen we expertise samen vanuit veiligheid, zorg, bouw, groen en wonen, om de sociale veiligheid een goede plek in fysieke projecten van het uitvoeringsprogramma te geven. Aan de hand van schouwen en scenario's kijken we in de ontwerpfase naar de maatregelen waarmee we verloedering, criminaliteit en onveiligheid zoveel mogelijk kunnen voorkomen. De adviezen ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid zijn met ketenpartners besproken. In 2025 zetten we in op het fysiek uitvoeren van de haalbare adviezen.

WERKEN

We willen het voor bewoners zo eenvoudig mogelijk maken om een betaalde baan en daarmee een eigen stabiel inkomen verkrijgen óf mee kunnen doen op een andere betekenisvolle manier. Daarnaast geven we inwoners extra mogelijkheden om hun talenten in te zetten en te ontwikkelen, bijvoorbeeld door een combinatie van werken en leren in de wijk.

Actielijn Werk in de wijk

Het verder ontwikkelen van wijkbedrijvigheid

Wijkbedrijvigheid zorgt in de wijken, dichtbij bewoners, voor plekken waar mensen elkaar ontmoeten, met elkaar samenwerken en zichzelf ontwikkelen. Het is van belang dat er uiteenlopende plekken voor wijkbedrijvigheid zijn. Zo bereik je een grotere groep bewoners. Wijkbedrijvigheid richt zich op belangrijke sociale thema's in de wijk zoals ontmoeten en cultuur; schoon, heel en veilig; sport en bewegen. Met een wijkbedrijf wordt ingezet op het vergroten van mogelijkheden voor een betekenisvolle daginvulling tot een basisbaan, participatiebaan, vrijwilligerswerk of werk en opleiding. We kennen al drie wijkbedrijven waar bewoners in brede zin kunnen participeren.

Het Groenhuis

Behalve een technische werkplaats en praktische diensten bij wijkbewoners thuis biedt Het Groenhuis ook plaats aan een kringloopwinkel. Het wijkbedrijf wordt ontwikkeld door WerkPro, die een brede participatievisie in de praktijk brengt en diverse doelgroepen een plek biedt. De buurtconciërge gebruikt het GroenHuis als uitvalsbasis en zorgt daarmee voor een korte lijn tussen bewoners en wijkbedrijf. Daarnaast worden energiecoaches ingezet voor advies en bewustwording.. In Het Groenhuis participeren 75 wijkbewoners in verschillende projecten. Meer dan 200 wijkbewoners maken gebruik van de diensten en de stijgende lijn van bezoekers aan de Kringloopwinkel wordt doorgezet. (www.wijkbedrijfhetgroenhuis.nl)

Het Floreshuis

Is dé ontmoetingsplek van en voor de wijk. Bewoners kunnen hier op verschillende manieren actief zijn. Als deelnemer, bezoeker, vrijwilliger, student of in een participatiebaan. Dat kan in het beheer, de keuken, de organisatie of de uitvoering van activiteiten. Ook zijn er in samenwerking met het Alfa college leer/werkprojecten op het gebied van schoonmaak en horeca. Eind 2024 is het wijkrestaurant 'Bij de Buren' geopend, dat iedere avond een gezond en laaggeprijsd menu aanbiedt. Het motto 'samen groeien door samenwerken' wordt samen met vele wijkbewoners in de praktijk gebracht. (www.floreshuis.nl)

Sportcentrum Noord

Sportcentrum Noord zorgt voor ontwikkeling en beweging in de fysieke en mentale gezondheid. Binnen het sportcentrum zijn wijkbewoners op verschillende manieren actief, ook zijn er ontwikkeltrajecten voor deelnemers mogelijk. In 2025 willen we de wijkbedrijvigheid versterken én participatiemogelijkheden voor bewoners verder uitbreiden. Zo zullen ongeveer 25 medewerkers uit de omliggende wijken werken en participeren bij het Sportcentrum. Daarnaast wordt verwacht dat het aantal vaste bezoekers gaat stijgen van 100 naar 160. (www.sportcentrumnoord.nl).

Inzet op activering, participatie en werk in de wijk

De dienstverlening van de coaches werk & participatie is wijkgericht georganiseerd. Het team van coaches dat actief is in de Indische buurt en De Hoogte staat dicht bij de bewoners en kan beter inspelen op hun behoeften. De coach ondersteunt, ontwikkelt en begeleidt de bewoner op het brede terrein van participatie en als het kan richting de arbeidsmarkt.

In 2025 gaan de coaches samen aan de slag om de bewoners op een persoonlijke manier te begeleiden naar diverse vormen van participatie. Als het nodig is daarvoor projecten of activiteiten in de wijk te realiseren, dan faciliteren we dat. Voor De Hoogte zien we een specifiekere rol voor de coaches: ze worden gekoppeld aan een kleiner werkgebied en gaan deelnemen aan het Buurtteam (zie meedoen).

Wijkilde

Wijkilde is een initiatief van WerkPro, in samenwerking met verschillende wijkpartijen, het Noorderpoort en de Gemeente Groningen. Het werkleertraject is bedoeld voor volwassenen die nog geen diploma of betaald werk hebben. Het richt zich op mensen met een participatiebaan of een indicatie voor dag-

besteding of sociale activering. Via het Wijkilde kunnen zij in hun eigen buurt op een laagdrempelige manier werkervaring opdoen en een diploma halen. Iedereen die meedoet aan dit project heeft zijn eigen redenen waarom dit nog niet eerder gelukt is. Mocht een diploma niet gehaald worden dan wordt praktijkleren ingezet. Zo haalt iedereen of een diploma of een certificaat. Het

werken en leren richt zich op de kansrijke sectoren horeca, techniek, zorg en welzijn. In 2025 starten er rond de 15 deelnemers aan een traject met werk en scholing in de wijk. Veelal binnen kansrijke sectoren zodat een vervolgstap richting opleiding of werk gemaakt kan worden. Er wordt ook gestart met werkgildes, werken en leren met perspectief op betaald werk.

Basisbanen

De basisbaan biedt werk en bestaanszekerheid voor een belangrijke groep in onze samenleving die niet op de reguliere arbeidsmarkt terecht kan. Er zijn nu 13 basisbanen in onze wijken: bij het Groenhuis, vrouwencentrum Jasmijn, BSV de Hoogte, Sportpark het Noorden, Het Floreshuis, Sportcentrum Noord en GoeieBuurt. In 2025 willen we het aantal basisbanen uitbreiden naar 15.

Bruggenbouwer

Een bruggenbouwer is een bewoner die ervaringsdeskundige is en een groot netwerk heeft en die dit netwerk al inzet om andere bewoners te helpen en te inspireren. Deze bewoner wordt in dienst genomen door WerkPro en betaald om het goede werk dat hij/zij doet voort te zetten. Daarnaast wordt de bruggenbouwer ondersteund door de gebiedsverbinder, maar leert de gebiedsverbinder ook van de bruggenbouwer. In 2025 willen we dat er één bruggenbouwer aan de slag gaat in onze wijken.

Ondernemers in de wijk

We willen meer aandacht hebben voor de ondernemers in onze wijken. Voorheen had je de Blij Business, een groep ondernemers die initiatieven ontplooit voor ondernemers in de buurt. We zien ook dat er veel ondernemers verspreid over onze wijken zitten, van de Bedumerweg tot aan de Korreweg en tot aan het bedrijventerrein De Hoogte. Voor 2025 zijn we voornemens om de Blij Business weer nieuw leven in te blazen. Daarnaast willen we de accountmanagers van werk & participatie een goede relatie laten opbouwen met de ondernemers in de wijken.

Actieplan Aanpakken van armoede

Kansrijk Oude Wijken

Kansrijk Oude Wijken is een project voor mensen die meerdere problemen en veel stress hebben. Dat kunnen geldproblemen zijn, maar ook andere problemen. Zoals moeite met het vinden van werk of een daginvulling. Ook een kind in het gezin, die bijzondere aandacht nodig heeft, kan veel stress veroorzaken. Deelnemers in dit project, nemen de regie over hun eigen leven terug met behulp van hun buddy en ondersteunende partijen. We onderzoeken in 2025 of Kansrijk Oude Wijken uitgevoerd kan worden in De Hoogte en de Indische buurt.

(Digitale) laaggeletterdheid

Met de gezinsaanpak geletterdheid willen we in de wijken meer en uitgebreider samen programmeren om het lezen op verschillende manieren te stimuleren, zowel bij kinderen als bij ouders, zowel in het Nederlands als in de eigen moedertaal.

Daarnaast zijn veel bewoners in de wijken digitaal laaggeletterd. En in veel gevallen ontbreken de middelen en de kennis om een computer voor thuis aan te schaffen. DIG050 is in de wijken actief. Volwassenen, nieuwkomers en ouderen zijn de belangrijkste deelnemersgroepen. Op locatie in Het Floreshuis staan computers opgesteld, waar bewoners gebruik van kunnen maken. Op vaste dagdelen zijn vrijwilligers aanwezig voor individuele lessen, informatie, begeleiding en ondersteuning op maat. In 2025 gaan we de voorbereidingen treffen voor een 'bibli-speelothek'. Zodat spelen en lezen op een laagdrempelige en aantrekkelijke manier wordt aangeboden voor jong en oud. En we continueren de subsidie voor DIG050.

LEREN

Zoals eerder benoemd willen we dat kinderen die opgroeien in De Hoogte en de Indische buurt dezelfde mogelijkheden en kansen krijgen als elk ander kind.

Actielijn Ontwikkeling jonge kind

Pedagogisch wijplan

Samen met scholen, kinderopvang, WIJ en de jeugdgezondheidszorg is een wijplan 'Opvoeden en Opgroeien in Mooie Wijken' gemaakt. Dit plan vormt de basis voor een wijkgerichte samenwerking, gebaseerd op een aantal centrale vragen: wat is de situatie van de kinderen in de wijk? Wat is er nodig om die te verbeteren? Wat zijn speerpunten in de wijk? Hoe zetten we in op talentontwikkeling? Hoe dragen we bij aan een gezonde leefstijl? Hoe versterken we de samenwerking voor- en naschools? We formuleren met de netwerkpartners jaarlijks nieuwe speerpunten voor opgroeien en opvoeden, in 2025 ligt de focus op de rol van ouders in het opgroeien en opvoeden van kinderen.

Opgroeien en opvoeden van de allerjongste kinderen

De bestaande diensten en functies van het consultatiebureau en de Huiskamer worden

versterkt, er worden meer preventieve activiteiten en programma's uitgevoerd, en er wordt een wijkgerichte community ontwikkeld die inzet op meer ouderbetrokkenheid. Dit doen we met ondersteuning van het Nationaal Programma Kansrijke Start. De Huiskamers in Het Floreshuis en het Cortinghuis worden gerund door WIJ en GoeieBuurt. Medewerkers organiseren verschillende activiteiten om ouders met jonge kinderen te bereiken, met speciale aandacht voor het leggen van contact met ouders met een niet-westerse achtergrond. Ook zijn we gestart met 'Goeie Buurt gezinnen' waar gezinnen elkaar en hun kinderen helpen.

In Groningen-Noord werken diverse partners samen aan de ontwikkeling van het Jonge Kind (JoKi). Het gaat hierbij om het versterken van aanwezige voorzieningen, het ontwikkelen van een wijkcommunity, het ondersteunen van gezinnen bij de ontwikkeling van hun kind(eren) en toeleiding naar voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Als bijzonder onderdeel hiervan wordt de proef Toegankelijke Kinderopvang uitgevoerd. Dit geeft ouders de mogelijkheid om gratis gebruik te maken van kinderopvang. Behalve een positief effect op kinderen werken we tegelijkertijd ook aan de ontwikkeling en participatie van de ouders, zodat ook voor hen er nieuwe mogelijkheden ontstaan. In 2025 geven we uitvoering aan het gezamenlijke wijplan dat zich richt op het jonge kind. Behalve meer activiteiten, meer contactmomenten, een uitgebreidere programmering op meerdere locaties zetten we vooral in op het contact maken met ouders met

een niet-westerse achtergrond. Dit doen we samen met GoeieBuurt, WIJ, het consultatiebureau, buurtprofessionals en Jasmijn.

Actielijn Kindvriendelijke wijk

Kinderen en jongeren staan centraal

Met de projecten Kinderdromen en Tienerdromen nodigen we kinderen en tieners uit om hun dromen te delen en verder uit te werken, of deze nu gaan over henzelf, hun ouders, broertjes of zusjes of over de buurt, wijk of school. Het Dreamteam, dat bestaat uit diverse wijkpartners waaronder de scholen, ondersteunt hen hierbij. We praten niet over de kinderen en jongeren, maar met hen. Zo staan zij centraal in de opgave om kansrijk op te groeien.

We betrekken kinderen en jongeren actief bij de plannen voor hun toekomst. Het netwerk Kinderdromen Durven Doen heeft een leidraad ontwikkeld voor Kindvriendelijk Werken, die centraal staat in onze samenwerking. Daardoor is er een aantrekkelijke programmering voor kinderen en tieners in de wijken. Voorbeelden zijn de kindervakantiedag, Mooie Wijken vakanties en nieuwe edities van 'Onze Wereldkrant'. Deze worden hieronder kort uitgelegd.

Vakantie in Mooie Wijken

Voor veel kinderen is een vakantie geen vanzelfsprekendheid. We ondersteunen dit vakantie-

programma (met een vaste programmering in elke schoolvakantie), mede omdat veel wijkorganisaties een bijdrage leveren en veel wijkbewoners actief zijn als vrijwilliger (www.kinderdromen.nu/zomervakantie).

De stem van kinderen

We willen op verschillende manieren de stem, betrokkenheid en invloed van kinderen versterken. Bijvoorbeeld op school, in de speeltuin of bij de sportclub. Als onderdeel van de vakantie-programmering organiseren we een kleine variant van de kindervakantiedag. Kinderen kunnen hierbij stemmen op ideeën die ze zelf hebben ingebracht. In 2025 zoeken we actief de samenwerking op met de kinderraad van Het Karrepad.

Onze Wereldkrant

Onze Wereldkrant wordt gemaakt door en voor kinderen uit de Korrewegwijk en De Hoogte en inmiddels zijn we al bij jaargang 4! De krant staat vol met onderwerpen die ze zelf bedenken, interessant vinden en waar ze zelf over schrijven. In de krant delen ze hun mening over hun leefomgeving en ontwikkelen een visie over de mooie wijk waarin ze wonen en hoe die nog mooier kan worden. In

2025 en 2026 geven we jaarlijks twee wereldkranten uit.

Verlengde schooldag

Op verschillende scholen in de noordelijke wijken is gestart met de verlengde schooldag (VSD). Op basisschool Het Karrepad is een talentprogramma gestart met de focus op wetenschap, techniek, digitale geletterdheid, 21e -eeuwse vaardigheden en kunst & cultuur. De activiteiten van deze VSD verbinden we met de talentontwikkeling in de wijk en het programma dat in de wijken wordt uitgevoerd. In 2025 willen we het opgeleverde ontdekklab en de kookstudio in het naschoolse aanbod in de wijk op nemen, zodat meer kinderen in de wijk kunnen profiteren van deze locatie.

Vitaliseren van de speeltuinen

In Mooie Wijken zijn twee prachtige speeltuinen aanwezig, beide met veel potentie en centraal gelegen in de wijken. Hoewel de speeltuinen een fantastische plek bieden voor kinderen, ontbreekt het nog aan programmatische en organisatorische samenwerking, menskracht en financiering. Daarom zetten we extra in om van de speeltuinen een bruisende ontmoetingsplek voor de kinderen uit de wijk te maken. In samenwerking met de Speeltuincentrale en WIJ zorgen we voor aanvullende menskracht. In 2025 willen we de speeltuinen in de Indische buurt en De Hoogte verbinden met de naschoolse activiteiten voor kinderen en zorgen voor een aanbod in de weekenden en vakanties. We werken aan een doorgaande lijn. We maken een plan van aanpak voor het Cortinghuis in De Hoogte.

VEILIG ZIJN

Actielijn Preventie met gezag

Ondermijning & criminaliteit

Om ondermijning en criminaliteit tegen te gaan, hanteren we verschillende gemeentebrede aanpakken die we ook inzetten in de wijken. Zo hebben we het actieprogramma Grip op Onbegrip, waarbij mensen met onbegrepen gedrag sneller passende zorg en ondersteuning krijgen. Om ondermijning tegen te gaan, willen we het bewustzijn in de samenleving vergroten. We zetten campagnes op en betrekken inwoners bij projecten om hen bewust te maken van de signalen van ondermijning. Jongeren komen steeds vaker in aanraking met criminaliteit, ook in onze wijken. Met het programma Preventie met Gezag werken we samen met partners om te voorkomen dat jongeren betrokken raken bij georganiseerde criminaliteit.

Wijkboa's

Veel speelt zich af op straat en in portieken. Bewoners vragen ons om extra toezicht en soms ook concreet om handhaving. Daarom starten we met de inzet van wijkboa's in Mooie Wijken. We pakken veiligheidsproblemen aan door snel te reageren op signalen, regelmatig aanwezig te zijn

in wijken en zichtbaar te zijn voor bewoners. Ook hier geldt dat met het vergroten van de zichtbaarheid in de wijk we sneller komen tot het gezamenlijk aanpakken van overlast met de bewoners. Wijkboa's zijn een extra paar ogen en oren in de wijk, en een extra vertrouwd gezicht voor inwoners.

Aanstelling overlastcoördinator

Vanwege de extreme woonoverlast door studentenoverlast in de wijk is er in 2022 een overlastcoördinator aangesteld. De aanleiding was de samenstelling van de wijk: grote groepen studenten en andere buurtbewoners leven dicht bij elkaar, met verschillende leefstijlen, dagritmes en levensfasen. Dit zorgde voor onrust, vooral in de kop van de Indische buurt en op de kruising van de Celebesstraat en Ceramstraat met de Floresstraat. Bewoners hebben zich in beide buurten verenigd rondom dit thema. Inmiddels is de functie overgegaan naar een stedelijke overlastcoördinator die zich nog steeds op de wijk richt.

Actielijn Veilige schoolomgeving

Extra voorlichting basisonderwijs

In samenspraak met onze basisscholen gaan we gastlessen verzorgen door (jeugd)boa's. Thema's als verslaving, huiselijk geweld, cybercrime en groepsgedrag kunnen thema's zijn. De jeugdboa is een bekend gezicht, waarbij verschillende thema's

in de vertrouwelijkheid van een klas kunnen worden besproken. Dezelfde kinderen zien de agenten of boa's weer buiten de schooltijden op straat.

Actielijn Stratenaanpak

We weten uit verschillende ervaringen (bewoners, WIJ, politie, gemeente etc.) dat het nog lang niet overal even goed gaat in de wijk. Sommige straten kampen met een verminderde leefbaarheid, deels veroorzaakt door geconcentreerde problematiek binnen een klein gebied. Dit leidt tot een gebrek aan sociale samenhang en een gevoel van onveiligheid in de eigen buurt. Voor de stratenaanpak combineren we succesvolle elementen zoals de Wijkhub, de koffiekar en portiekgesprekken.

Wijkhubs

Een van de acties in Groningen-Noord is gemeenschapsvorming, ook wel ABCD-community building genoemd. Hiervoor zetten we ook wijkhubs in. Dit is een tijdelijke plek in de straat van waaruit we de focus hebben op deze straat en de omliggende buurt. We zijn makkelijker vindbaar voor bewoners, en kunnen sneller de wijk in en aanbellen. Dit kan zijn in een woning die opgeknapt moet worden door een woningcorporatie, een leegstaand kantoor of een wijkgebouw. Om geen woningen aan de markt te onttrekken kijken we naar alternatieven zoals

(kantoor)containers. Deze zijn beter zichtbaar en flexibeler in te zetten. In 2025 starten we op meerdere plekken met Wijkhubs.

Buurteam De Hoogte

Het WIJ-team heeft in 2021 het initiatief genomen voor een buurtteam in de Selwerderwijken, om zo dichtbij en toegankelijk mogelijk te zijn voor de bewoners. In plaats van meerdere en verschillende zorgverleners en professionals zijn er één of twee vaste gezichten. De werkers van het buurtteam (WIJ en GON) gaan op huisbezoek, lopen door de straat zetten zich in voor samenwerking. We maken gebruik van de mogelijkheden die vanuit de Participatiewet in Balans worden geboden. In de uitvoering hiervan ligt naast het belang van de bestaanszekerheid, meer de nadruk op het vertrouwen richting de inwoners en er wordt een koppeling gemaakt van de uitvoering van de jeugdwet en WMO.

De aanpak wordt in 2025 verder uitgebreid van buurtteam Selwerderwijken naar buurtteam De Hoogte, waarbij de ABCD-aanpak als leidraad dient. De samenwerking wordt uitgebreid met onder meer de coaches werk & participatie en meer professionals vanuit WIJ.

MEEDOEN

We vinden het belangrijk om met bewoners te werken. Zo gaan we de straat op om op te halen wat er speelt en te weten wat er beter kan. Dat doen we niet met vergaderingen maar we zoeken gericht bewoners op in de straat door bijvoorbeeld een koffiekar of pizza-avond. Dat doen we als gemeente, maar ook samen met Goeiebuurt, onze bewonerscoöperatie. Als er fysieke projecten in een straat of buurt plaatsvinden, organiseren we inloopavonden en het liefst combineren we verschillende projecten, zodat er minder gevraagd wordt van onze bewoners. Ook zijn we meer aanwezig in straten en buurten waar meer aan de hand is. Gesprekken met bewoners bieden concrete aanknopingspunten om op basis van ABCD ons uitvoeringsprogramma verder te ontwikkelen.

Actielijn Gemeenschapsvorming

Het Wijkfonds

Bewoners hebben zelf vaak goede, slimme en creatieve ideeën en oplossingen voor hun leefomgeving en wat de kansen zijn voor buurt of wijk. Daarom zijn we gestart met een wijkbudget waar bewoners in de wijk zelf over beslissen. Met

een jaarlijkse bijdrage stellen we inwoners van de Indische buurt en De Hoogte in staat om zelf met initiatieven te komen en deze te financieren. We maken op deze manier optimaal gebruik van de kracht en energie van de wijk. De aanvragen worden zorgvuldig gewaardeerd en beoordeeld door vertegenwoordigers vanuit het samenwerkingsverband Mooie Wijken (www.mooiewijken.nl/wijkfonds). In 2025 honoreren we minstens 20 aanvragen, naar verwachting net zo uiteenlopend als in 2024 (van ontmoetingsactiviteiten tot het inrichten van een groene border tot aan het organiseren First Dates op Valentijnsdag).

Bewoners opzoeken waar ze zijn

We gaan anonimiteit in de wijken tegen, door het stimuleren van persoonlijke ontmoetingen. Dit gebeurt onder meer door de Stratenaanpak U & de Buurt. Een groep wijkbewoners gaat in gesprek met mede-wijkbewoners. Zij doen dat doorlopend, per straat, van deur tot deur. Het versterkt het contact tussen bewoners, gaat anonimiteit tegen en vergroot het meedoen in de wijk. Jaarlijks zijn er zo meer dan 600 gesprekken met wijkbewoners. Door deze manier van werken creëer je vertrouwen en nodig je bewoners uit om mee te doen. We hebben bewoners nodig om resultaat te bereiken in de wijk. De uitkomst van deze gesprekken koppelen we terug aan het samenwerkingsverband om zo de wijk-programmering te ontwikkelen en af te stemmen en wensen en urgente zaken aan te pakken. We continueren in 2025 en 2026 het succesvolle

project 'U & de Buurt' van bewonerscoöperatie GoeieBuurt. Zowel in straten uit de Indische buurt als in De Hoogte worden gesprekken gevoerd met bewoners.

Kunst en cultuur in en voor de wijk

Vrijdag in de buurt wil ervoor zorgen dat iedereen in de wijk kan meedoen met kunst en cultuur. Het maakt niet uit hoe oud je bent, hoeveel je verdient of waar je vandaan komt. De cultuurcoach maakt jaarlijks een cultureel uitvoeringsprogramma voor de wijken. Dit heeft ondertussen geleid tot mooie cultuuractiviteiten van en voor de wijk, waarin veel bewoners participeren en tot ontwikkeling komen. Denk aan een theatergroep en de wijkdichter. In 2025 en 2026 wordt kunst en cultuur meer ingezet als middel voor jongerenparticipatie, samen met het project Tienerdromen. Hierdoor ontstaat een aansprekende programmering in de wijk.

MEER WETEN?
WWW.MOOIEWIJKEN.NL

